

Núm 28 - FEBRER 2018

FEICAT compleix 10 anys!

El 2018 és l'any del desè aniversari de FEICAT. Va ser el 24 d'abril del 2008 que representants de 28 empreses d'inserció d'arreu de Catalunya es varen reunir i signar l'acta fundacional de FEICAT – empreses d'inserció de Catalunya. Hom pot considerar que 10 anys per una associació empresarial no sigui gaire temps, ja que moltes de les entitats socials del nostre país es varen crear amb anterioritat. És veritat, som joves. I ens sentim joves. Però complir el desè aniversari és un bon pretext per a fer balanç, posar en valor la feina feta i mirar endavant per orientar el camí que encara ens queda per recórrer.

FEICAT per a la unitat i la cohesió del sector

FEICAT i tot el sector de les empreses d'inserció no ha deixat de créixer en la darrera dècada, i a hores d'ara, el constitueix un col·lectiu format per una quarantena d'empreses petites o molt petites, per tant encara ens cal augmentar la nostra base. Fa 10 anys ja es va veure necessari que les empreses d'inserció de Catalunya tinguessin una sola veu per a posar en valor la seva tasca social i per tal d'esdevenir un interlocutor vàlid tant amb les institucions públiques com amb els agents econòmics i socials del país. Anteriorment a la creació de FEICAT hi havia dues associacions d'empreses d'inserció; FEICAT va ser el fruit de la unificació d'esforços i tendències dins del sector.

Reunió de l'actual Junta de FEICAT

Com passa sovint en l'emprenedoria de tot gran projecte, els primers anys resultaren difícils i la nova federació hagué d'afrontar moments complicats. Tot i així, no defallia el ferm convenciment sobre la gran eficiència del model d'empreses d'inserció, ni de l'ineludible eficàcia en la lluita contra la desigualtat. La fermesa va ser clau per a consolidar l'associació empresarial, i el resultat el veiem avui, passats aquests 10 anys, amb una FEICAT solida, estable, sanejada, auditada i com a interlocutor indiscutible de les empreses d'inserció de Catalunya.

Dues dades per a tenir en compte: De les 49 empreses d'inserció que varen accedir als ajuts anuals a la contractació del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya l'any 2017, 41 són membres de FEICAT. De tots els contractes d'inserció que es varen fer a Catalunya durant el 2017, el 92,5% el varen realitzar empreses d'inserció sòcies de FEICAT. Així doncs, podem dir que poques associacions empresarials són tan representatives del seu sector com ho és FEICAT respecte a les empreses d'inserció catalanes.

L'actual Junta Directiva està formada pels representants de 9 empreses d'inserció (un 22% dels socis), representatives d'una gran diversitat de perfils: de l'empresa més gran a la més petita, de procedències diverses -de set comarques diferents-, conformades per societats limitades

unipersonals o per cooperatives, amb vocació local, comarcal o amb una clara vocació d'expansió territorial... En definitiva, una diversitat que enriqueix FEICAT i que posa de manifest que totes les formes d'empreses d'inserció són vàlides i necessàries per a lluitar contra l'exclusió.

L'evolució de les empreses d'inserció

Sr. Mario Pagonabarraga,
president FEICAT 2008 - 2011

Molt probablement si demanéssim a qualsevol associació empresarial el balanç dels darrers 10 anys, ens remarcaria que han estat condicionats per una de les crisis socials i econòmiques més grans que hem viscut. Aquesta situació acompanyada de les incerteses pròpies de la situació política a Catalunya (recordem que en aquests 10 anys han estat convocades quatre eleccions al Parlament de Catalunya) han complicat enormement el dia a dia dels teixits socials i empresarials catalans.

Les difícils circumstàncies conjunturals han tingut un impacte en les empreses d'inserció, com no podria ser de cap altra manera. Tot i així som una mostra més de la resistència i estabilitat de l'economia social respecte a l'economia especulativa: ni un sol any –tret d'una lleu excepció l'any 2012- no es va deixar de créixer en tots els paràmetres essencials propis d'una empresa d'inserció. L'any 2008 les empreses d'inserció donaven feina a 1175 treballadors dels quals un 45% eren en itineraris d'inserció. Enguany donarem feina al voltant de 3.000 persones i, de ben segur, més del 53% seran en procés d'inserció. Aquesta dada, per damunt de totes, és la que motiva per continuar la nostra tasca, és l'objectiu i l'essència de les empreses d'inserció: formar i donar feina a persones en situació o risc d'exclusió i ajudar-los a sortir de l'atzucac.

El 2008, al Registre Administratiu d'Empreses d'Inserció del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya, hi constaven 45 empreses. Actualment en consten 58, malgrat el tancament d'unes quantes.

Més remarcable és encara veure l'evolució dels ingressos totals de les empreses d'inserció de Catalunya: en 10 anys hem passat de 13 milions d'Euros a prop de 60 milions (segons la previsió de tancament el 2018). Si parlem de diners cal remarcar que el creixement es fa sense perdre l'essència: una empresa d'inserció viu del seu treball i no dels ajuts públics: l'any 2008 el 81,4% dels ingressos eren fruit directe de la seva facturació. L'any 2018 aquest valor és del 82,68%.

Tot i així cal reconèixer que els ajuts públics són necessaris per a la continuïtat de la labor de les empreses d'inserció, i és funció essencial de FEICAT, que any rere any, vetlli per tal que aquests ajuts es consolidin i augmentin. Són diversos els estudis que posen en evidència el retorn econòmic que representa per a una administració pública cada Euro invertit en empreses d'inserció: l'estalvi en Serveis Socials, prestacions econòmiques, programes de formació,... El model d'empreses d'inserció resulta ser, en definitiva, una gran inversió social.

Sra. Teresa Rodríguez
Presidenta de FEICAT 2011- 2015

Una dècada treballant en xarxa

Per a FEICAT el treball en xarxa mai ha estat una opció prescindible. Considerant que l'objectiu de les empreses d'inserció és acompanyar i facilitar l'itinerari cap a l'empresa ordinària, teixir un entramat d'aliances, tan ample i sòlid com sigui possible, amb tot aquell empresariat disposat a contractar els nostres usuaris un cop finalitzin l'itinerari d'inserció, a banda d'aquelles empreses

que són proveïdores o clients dels nostres serveis, és condició *sine qua non* per a la nostra existència. La confiança, la col·laboració i l'entramat entre les empreses ordinàries i les d'inserció és fonamental. El treball en xarxa és dins l'ADN de les empreses d'inserció i, per tant, també dins del de FEICAT.

FEICAT consta com a membre fundador d'ENSIE, la plataforma europea que agrupa a més de 3.150 empreses d'inserció social, i al voltant de 270.000 persones assalariades. El representant de FEICAT a ENSIE ocupa la Secretaria del Consell d'Administració de l'entitat europea. Aquest càrrec, per al qual ha estat reelegida diverses vegades FEICAT, és un reconeixement al bon procedir i al prestigi que, a nivell europeu, tenen les empreses d'inserció catalanes. La pertinença a ENSIE va motivar la incorporació de FEICAT a la Federació d'Entitats Catalanes Internacionalment Reconegudes, FOCIR.

FEICAT va participar també de manera molt activa a FAEDEI una associació d'àmbit estatal formada per associacions territorials d'empreses d'inserció. El treball en xarxa, és sempre complex i en cap cas ens pot fer perdre el nord: el servei de FEICAT a les empreses d'inserció. Durant l'any 2016 la Junta Directiva va considerar que tots els esforços i recursos destinats a FAEDEI no repercutien en l'interès de les empreses d'inserció de Catalunya. Es va valorar que l'entitat estatal s'havia convertit en una estructura feixuga i contraproductent per al sector, així que es va acordar que FEICAT deixés de formar-ne part. Aquesta decisió va ser referendada per unanimitat per la nostra Assemblea.

Actual Junta de la Taula del Tercer Sector Social

FEICAT va participar també de manera molt activa a FAEDEI una associació d'àmbit estatal formada per associacions territorials d'empreses d'inserció. El treball en xarxa, és sempre complex i en cap cas ens pot fer perdre el nord: el servei de FEICAT a les empreses d'inserció. Durant l'any 2016 la Junta Directiva va considerar que tots els esforços i recursos destinats a FAEDEI no repercutien en l'interès de les empreses d'inserció de Catalunya. Es va valorar que l'entitat estatal s'havia convertit en una estructura feixuga i contraproductent per al sector, així que es va acordar que FEICAT deixés de formar-ne part. Aquesta decisió va ser referendada per unanimitat per la nostra Assemblea.

També va ser a finals del 2016 que FEICAT va acordar incorporar-se a la Taula d'Entitats del Tercer Sector de Catalunya, una institució agrupa 35 federacions i grans organitzacions, les quals representen i aglutinen en conjunt a més de 3.000 entitats. En la primera assemblea en la qual va participar FEICAT, va coincidir que hi havia eleccions a la Presidència i la Junta directiva de la Taula. FEICAT va acordar presentar candidatura per ser membre de Junta i va resultar ser la segona amb més nombre de vots. Un reconeixement més, en aquest cas des del sector social, al prestigi i a la feina feta des de les empreses d'inserció.

Relacions institucionals

En l'ideari de FEICAT queda clar que és fonamental alimentar i mantenir una bona relació amb les administracions públiques. Interpretem que tenir una bona relació no vol dir ser dòcil o servil ni tampoc la cerca de la subvenció fàcil que justifiqui una estructura. Ans el contrari, FEICAT ha de treballar per establir una relació cordial, fluida, ferma i transparent amb les administracions públiques. És crucial que tots i cadascun dels esforços de FEICAT han d'anar destinats exclusivament a afavorir la labor social i integradora, fonament de les empreses d'inserció. Aquesta manera de fer ha tingut el reconeixement dels diferents governs de la Generalitat durant aquests 10 anys tot i els canvis de color polític que s'han produït.

Avui, però, ens cal també pensar en el futur ja que, la llei catalana d'empreses d'inserció ha complert més de 15 anys. Una llei pionera a l'estat que reclama una actualització a les noves realitats socials del país i de les empreses. La relació amb la Generalitat haurà d'anar més enllà, d'ara endavant, per tal de repassar els marc normatius.

La Junta de FEICAT amb la Presidenta del Parlament M.H. Sra. Núria de Gispert

De cap manera podem parlar de la relació amb la Generalitat sense fer un sincer homenatge al personal de la Direcció General d'Economia Social per la seva altíssima professionalitat i amb qui sempre hem mantingut una relació especialment cordial i eficient.

Les relacions institucionals no s'han limitat a la Generalitat. Seria excessiu fer un llistat dels ajuntaments, o administracions amb qui hem tingut i mantenim contactes però si destacarem que FEICAT té un conveni de col·laboració estable amb l'Ajuntament de Barcelona, gràcies al programa Làbora, i amb la Diputació de Barcelona.

El nostre agraïment més sincer és per a la Fundació Bancaria "la Caixa" que de de la seva Obra Social, reconeix i estalona la labor de les empreses d'inserció. Aquest 2018 FEICAT és un punt de foment de l'autoocupació del programa Incorpora.

El triomf d'un model

Passats els 10 anys continuem amb un objectiu molt clar: la lluita contra l'exclusió i la contribució a la transformació de la societat cap a la justícia i la inclusió.

Estem profundament convençuts que tothom és necessari, que tothom pot caure en risc d'exclusió i que tothom te dret a una segona oportunitat.

L'itinerari dins d'una empresa d'inserció comença, des del primer minut, en posar en pràctica els nostres principis: *"si creiem en tu, comences a treballar amb nosaltres avui mateix"*. I aquest *"treballar amb nosaltres"* no és només un contracte laboral, és un acompanyament intens per tal de desenvolupar les competències transversals i específiques que facilitin la recuperació de l'autoestima i la incorporació al mercat laboral ordinari. Defugim de paternalismes i fomentem que cada persona esdevingui protagonista del seu propi alliberament.

Sabem que són molts milers de persones les que al llarg d'aquests 10 anys han pogut beneficiar-se del seu pas per alguna empresa d'inserció de FEICAT. Molts d'ells han assolit el repte de poder demostrar la seva professionalitat, empleats en empreses ordinàries; d'altres han iniciat el seu propi projecte d'autoocupació, fins i tot n'hi ha que han quedat de manera fixa a la mateixa empresa d'inserció. També hi ha els que no han tingut tanta sort.

En tot cas cada professional de les empreses d'inserció sap que darrera els números referits als nostres usuaris hi ha persones, amb noms i cognoms. És per a totes elles que continuem treballant. El nostre homenatge és la nostra labor diària. Per molts anys FEICAT!

Catalina González Keuchen

Amb la
col·laboració de:

